

УДК 657.1 : 061.5 : 330.34

Цвек О. В.

tsvekvvt@gmail.com,

здобувачка, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ СКЛАДОВИХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті досліджено теоретичні засади та практичні аспекти формування облікової політики торговельного підприємства з урахуванням принципів сталого розвитку. Здійснено аналіз теоретичних підходів до трактування поняття «облікова політика» та узагальнено бачення вітчизняних науковців щодо її структури. Визначено, що сучасна облікова політика повинна виходити за межі традиційного нормативно-правового регулювання та має охоплювати не лише організаційно-методичні та технічні аспекти ведення обліку, а й бути інструментом адаптації підприємства до екологічних, соціальних та управлінських викликів. Обґрунтовано, що впровадження підходу ESG (Environmental, Social, Governance) у систему бухгалтерського та управлінського обліку дозволяє підприємству забезпечити прозорість, відповідальність і релевантність облікової інформації. Запропоновано оновлену модель облікової політики, яка включає класифікацію витрат за екологічними, соціальними та управлінськими напрямками, розширену аналітику у внутрішній звітності, а також інтеграцію нефінансової інформації. У роботі представлено приклади впливу ESG-факторів на облікову систему підприємства, зокрема в частині нових об'єктів обліку, механізмів бюджетування та формування KPI. Виокремлено складові оновленої облікової політики, що інтегрує вимоги ESG у бухгалтерський та управлінський облік. Запропоновано деталізацію методичних підходів до відображення екологічних витрат, соціальних інвестицій, витрат на забезпечення прозорості управління, зокрема шляхом розробки аналітичних рахунків, HR-бюджетів та нефінансової звітності. Показано, що нова облікова політика забезпечує релевантність управлінської інформації, підвищує інвестиційну привабливість і сприяє досягненню цілей сталого розвитку на рівні підприємства. Зроблено висновок про необхідність удосконалення облікової політики торговельних підприємств як передумови відповідального розвитку бізнесу в умовах переходу економіки України до сталого розвитку. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою методичних рекомендацій щодо впровадження ESG-компонент у системи управлінського обліку торговельних підприємств.

Ключові слова: облікова політика, сталий розвиток, ESG-фактори, торговельне підприємство, соціальна відповідальність, екологічна звітність, управлінський облік.

Tsvek Olena

tsvekvvt@gmail.com,

Postgraduate, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

ACCOUNTING POLICY OF A TRADING ENTERPRISE CONSIDERING THE COMPONENTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract. The article explores the theoretical foundations and practical aspects of developing the accounting policy of a trading enterprise with consideration of sustainable development principles. Theoretical approaches to defining the concept of "accounting policy" are analyzed, and the views of domestic scholars regarding its structure are summarized. It is determined that modern accounting policy should go beyond traditional regulatory frameworks and encompass not only organizational, methodological, and technical aspects of accounting, but also serve as a tool for adapting the enterprise

to environmental, social, and governance challenges. The implementation of the ESG (Environmental, Social, Governance) approach into the accounting and management systems is substantiated as a way to ensure transparency, accountability, and relevance of accounting information. An updated model of accounting policy is proposed, which includes the classification of expenses by environmental, social, and governance dimensions, expanded analytics in internal reporting, and the integration of non-financial information. The article presents examples of ESG factors' influence on the accounting system, particularly in terms of new accounting objects, budgeting mechanisms, and KPI formation. The components of the updated accounting policy that incorporate ESG requirements into financial and management accounting are outlined. Methodological approaches for reflecting environmental costs, social investments, and governance-related expenditures are detailed, including the development of analytical accounts, HR budgets, and non-financial reporting. It is demonstrated that the new accounting policy ensures the relevance of managerial information, increases investment attractiveness, and contributes to achieving sustainable development goals at the enterprise level. The study concludes that improving the accounting policy of trading enterprises is a prerequisite for responsible business development amid Ukraine's transition to a sustainable economy. Future research should focus on developing methodological recommendations for integrating ESG components into the management accounting systems of trading enterprises.

Keywords: accounting policy, sustainable development, ESG factors, trading enterprise, social responsibility, environmental reporting, managerial accounting.

JEL Classification: M21, M41, M42, F14

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-45-13>

Постановка проблеми. Формування облікової політики торговельного підприємства є основою для побудови організації обліку, яка здійснюється відповідно до встановлених норм. Функціонування таких норм здійснюється на двох рівнях: загальнодержавному та внутрішньому. На загальнодержавному рівні формуються основні принципи обліку, на внутрішньому – проводиться їх адаптація відповідно до специфіки діяльності конкретного торговельного підприємства шляхом розробки власних процедур і правил, тобто здійснюється формування індивідуальної облікової політики конкретного підприємства. Так, важливим в обліковій політиці торговельного підприємства є передбачити чіткий підхід до обліку доходів і витрат за бізнес-процесами, що дозволить ефективно здійснювати планування, контроль та аналіз діяльності як окремих підрозділів, так і підприємства загалом, адже впровадження методики бюджетування сприятиме визначенню оптимальної структури доходів і витрат.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оцінюючи сучасний стан нормативно-правового забезпечення формування облікової політики, слід зазначити його достатній рівень упорядкування. Поняття “облікова політика” знайшло своє відображення у таких основних нормативних документах, як Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звіт-

ність в Україні» [12] та Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5].

Висвітлення визначення поняття «облікова політика» та дослідження механізму її формування на підприємствах широко представлено у науковій літературі таких науковців, як Т. В. Барановська, Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Войтенко, Н. В. Гуріна, О. Г. Дроздова, П. Є. Житний, А. Б. Зубко, В. О. Іваненко, Л. В. Івченко, Я. С. Карп'як, Г. О. Король, А. С. Крутова, В. А. Кулик, П. О. Куцик, І. Д. Лазаришина, Л. Г. Ловінська, Н. О. Лоханова, Л. Г. Медвідь, А. В. Мейш, О. О. Нестеренко, Н. М. Пилипчук, М. С. Пушкар, О. В. Фоміна, В. Г. Швець, М. Т. Щирба, М. Я. Черній.

Високо оцінюючи наукові дослідження вчених, варто зазначити, що питання облікової політики торговельних підприємств та шляхи її удосконалення й досі залишаються актуальними, враховуючи Завдання щодо досягнення Цілей сталого розвитку на період до 2030 року та індикатори їх досягнення, запроваджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 р. № 1190-р.

Постановка завдання. Мета цієї статті полягає у дослідженні шляхів удосконалення облікової політики торговельних підприємств на засадах забезпечення інтеграції принципів сталого розвитку ESG (Environmental, Social, Governance) в економіку України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У загальному розумінні облікова політика є системою способів, методів і прийомів ведення бухгалтерського обліку, які підприємство обирає самостійно відповідно до вимог чинного законодавства та власних управлінських потреб. Водночас у науковому середовищі не сформовано єдиного підходу до трактування цього поняття – існують різні визначення, які акцентують увагу на організаційному, методичному або правовому аспектах облікової політики. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до її формування з урахуванням специфіки торговельного підприємства.

На думку Ф. Ф. Бутинця, облікова політика є «не просто сукупністю способів ведення обліку, обраних відповідно до умов господарювання, а й обрання методики обліку, яка дає можливість використовувати різні варіанти відображення фактів господарського життя» [2]. В. А. Кулик вважає облікову політику «системою способів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, яку підприємство обирає з метою інформаційного забезпечення прийняття економічних рішень та максимально достовірного відображення фактів господарської діяльності» [7]. Л. Г. Ловінська узагальнено характеризує дане поняття «як сукупність принципів, методів та процедур, що використовуються підприємством для ведення обліку, складання та подання звітності» [8]. Більш розширене трактування висвітлюють у своїй праці М. С. Пушкар, М. Т. Щирба: «облікова політика – механізм управління обліком, який здійснюють на основі вибору та розробки суб'єктом господарювання способів (варіантів), правил і процедур щодо організації та методики ведення обліку, складання і подання звітності виходячи з загальноприйнятих принципів та із специфіки діяльності підприємства для отримання повної, об'єктивної, достовірної і неупередженої інформації з метою прийняття зацікавленими особами обґрунтованих управлінських рішень» [13]. В. Г. Швець дає визначення, що, з одного боку, «це сукупність прийомів і методів, за допомогою яких здійснюють керівництво бухгалтерським обліком в Україні в особі уповноважених на те законодавчих та виконавчих органів влади, з іншого – сукупність конкретних методів і способів організації та форм бухгалтерського обліку, прийнятих підприємством на підставі загальних правил і особливостей господарської діяльності» [14].

Погоджуємося з думкою Н. О. Лоханової, яка зазначає, що облікова політика використовується «з метою створення інформаційних передумов для ефективної реалізації всіх управлінських функцій і задоволення потреб всіх зацікавлених користувачів в об'єктивній обліковій інформації» [9, с. 6]. На нашу думку, формування облікової політики на торговельних підприємствах повинно бути ретельним та обґрунтованим щодо вибору методичних інструментів, організаційних процедур обліку доходів і витрат, а також порядку складання звітності. Такий підхід є необхідним для забезпечення ефективного управління процесом реалізації товарів і прийняття результативних управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності торговельної діяльності.

З метою практичного застосування положень облікової політики Міністерством фінансів України розроблено відповідні Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [10], які деталізують особливості її формування на підприємстві.

Згідно з чинною методологією розробка облікової політики на підприємствах України повинна здійснюватися за організаційним, методичним та технічним напрямками.

Однак чинні нормативні документи здебільшого визначають загальні методичні засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві, що є основною проблемою у сфері регулювання облікової політики. Зважаючи на це, формування облікової політики на торговельному підприємстві повинно доповнюватися деталізованою методикою, яка б забезпечувала можливість практичного впровадження цих засад в умовах динамічних змін господарської діяльності підприємств. Отже, виникає необхідність формування кожним торговельним підприємством власної облікової політики, з урахуванням наявності альтернативних варіантів організації облікових процесів із індивідуальним підходом до їх вибору і застосування.

Господарська діяльність торговельного підприємства включає в себе основні бізнес-процеси: закупівлю та транспортування товарних запасів, зберігання товарних запасів і продаж товарів. Враховуючи це, основними завданнями бухгалтерського обліку в сфері торгівлі є: здійснення контролю за збереженням товарно-матеріальних цінностей, своєчасне інформування керівництва підприємства про обсяги виручки, витрати, пов'язані з реаліза-

цією продукції, прибутковість торговельних операцій, а також стан товарних запасів.

Однак думки науковців свідчать про неоднозначність підходів щодо виокремлення та послідовність формування облікової політики підприємства. Зокрема, В. О. Іваненко, А. В. Мейш акцентують увагу на методичному та технічному блоках в обліковій політиці [6, с. 78]. Щодо важливості удосконалення облікової політики в розрізі технічного аспекту наголошує О. О. Нестеренко: «необхідно розширити та адаптувати технічні аспекти облікової політики, які дозволять налагодити чіткий механізм збирання та обробки облікових даних для формування інформативних показників інтегрованої звітності в автоматизованій інтегрованій обліковій системі» [11, с. 973]. О. Г. Дроздова вважає, що «процес формування облікової політики складається з організації та підготовки, змістовного наповнення, документального оформлення процесу впровадження, контролю за виконанням та внесенням змін до облікової політики» [4, с. 124–125]. О. М. Бондаренко, М. П. Білан виокремлюють у «Наказі про облікову політику розділи з організації роботи бухгалтерської служби, методики бухгалтерського обліку та організаційно-технічні аспекти організації обліку» [1]. Н. В. Гуріна запропонувала організаційно-технічний, методичний та підсумковий етапи облікової політики [3, с. 196].

На нашу думку, всі вище висвітлені науковцями засади та процедури формування облікової політики є обґрунтованими та доцільними. Проте варто зазначити, що вимоги керівників управлінських рівнів торговельних підприємств до структуризації обліково-аналітичної інфор-

мації постійно зростають. Це зумовлено формуванням нових стратегічних завдань щодо розвитку торговельного підприємства відповідно до визначених цілей. У свою чергу, така ситуація зумовлює необхідність впровадження управлінських інструментів у методичне забезпечення формування облікової політики, що дозволить підвищити її гнучкість та ефективність в умовах постійних змін ринкового середовища.

В умовах трансформації економіки у напрямі сталого розвитку важливим аспектом ефективної діяльності підприємств, зокрема у сфері торгівлі, є адаптація внутрішніх управлінських механізмів до екологічних, соціальних та економічних викликів. Одним із ключових інструментів такої адаптації є формування облікової політики, яка відображає не лише нормативні вимоги, а й стратегічні пріоритети компанії в контексті сталого розвитку.

У контексті сталого розвитку облікова політика повинна враховувати додаткові вимоги щодо:

- обліку екологічних витрат: фіксації витрат на природоохоронні заходи, утилізацію відходів, енергоефективність;
- обліку витрат на соціальні заходи: облік витрат на охорону праці, соціальні програми для працівників, благодійність;
- обліку витрат на управління та економічну стійкість підприємства: облік інновацій, витрат на модернізацію, довгострокових інвестицій у торговельну сферу.

Для забезпечення інтеграції принципів сталого розвитку ESG (Environmental, Social, Governance) до облікової політики торговельного підприємства доцільно виокремити її складові (табл. 1).

Таблиця 1

Складові облікової політики торговельного підприємства для забезпечення інтеграції принципів сталого розвитку

Складова облікової політики	Традиційний підхід	Підхід сталого розвитку
Методологія оцінки активів	Історична вартість	Оцінка з урахуванням екологічного зносу або соціальної відповідальності
Облік витрат	Класифікація за економічними елементами	Класифікація за напрямками впливу на сталий розвиток (екологічні, соціальні, інші витрати)
Звітність	Фінансова звітність	Інтегрована звітність: фінансова + нефінансова
Облік зобов'язань	Короткострокові й довгострокові зобов'язання	Врахування зобов'язань щодо сталого розвитку (екологічні штрафи, обов'язкові інвестиції в ESG)

Примітка. Сформовано автором

При розробці та запровадженні елементів облікової політики торговельних підприємств, що реалізують принципи ESG (Environmental, Social, Governance), відбувається інтеграція екологічних, соціальних та управлінських аспектів у систему бухгалтерського та управлінського обліку.

До прикладу, екологічний фактор (Environmental) впливає на бухгалтерський облік шляхом ідентифікації нових об'єктів обліку: екологічні активи, витрати на утилізацію, екологічні резерви (наприклад, резерви на утилізацію тари). Також відбувається зміна оцінки основних засобів за умов екологічної амортизації, врахування знецінення через екостандарти. Запроваджується облік екологічних податків і штрафів із відображенням їх в окремій аналітиці на рахунках витрат або зобов'язань.

Водночас в управлінському обліку виникає потреба у формуванні аналітики екологічних витрат (наприклад, на утилізацію, «зелену» логістику); вводяться показники екологічної ефективності (викиди CO₂ на одиницю товару, енерговитрати на квадратний метр магазину), а також виникає потреба планування інвестицій у «зелені технології» як окремої бюджетної статті. До прикладу, при встановленні сонячних панелей у бухгалтерському обліку вони відображаються як необоротний актив, а в управлінському обліку – як «екологічні інвестиції» з розрахунком строку окупності з урахуванням скорочення витрат на енергію.

Щодо соціального фактора (Social), то при його врахуванні у бухгалтерському обліку запроваджується облік соціальних виплат (добровільне медичне страхування, премії за волонтерство, пільги працівникам); у складі витрат відображаються соціальні програми (наприклад, корпоративні навчальні курси, участь у громадських ініціативах); обов'язково визначаються соціально значущі нематеріальні активи – наприклад, бренд як наслідок соціальної відповідальності. При цьому в управлін-

ському обліку запроваджуються HR-бюджети за напрямками: освіта, інклюзія, охорона праці. Рекомендується визначати коефіцієнт утримання персоналу, витрат на одного працівника, окупності програм навчання. Може здійснюватися розрахунок соціальних індикаторів системи KPI (наприклад, частка задоволених клієнтів, участь у соціальних проєктах).

Значний вплив на бухгалтерський і управлінський облік спричиняє управлінський фактор (Governance), що має відображатися в обліковій політиці торговельного підприємства. Так, у бухгалтерському обліку має бути посилений контроль за розкриттям інформації (особливо у звітах, що подаються зовнішнім користувачам). Виникає необхідність аудиту ESG-інформації, а витрати на незалежну верифікацію стають об'єктом обліку. Важливим виявляється запровадження антикорупційної політики як підстави для визнання окремих витрат або припинення співпраці з контрагентами. При цьому в управлінському обліку передбачається розроблення показників етичності управління (прозорість, рівень порушень комплаєнсу); запроваджується внутрішній контроль ESG-звітності; відбувається інтеграція нефінансових ризиків (репутаційні, юридичні, регуляторні) в систему управління витратами і ризиками. Як наслідок, якщо торговельне підприємство щорічно публікує інтегровану звітність із включенням ESG-показників, то у системі управлінського обліку має бути створено модуль відповідальності за ризики ESG із прив'язкою до окремих структурних підрозділів (центрів відповідальності).

Вплив ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) на систему бухгалтерського та управлінського обліку торговельного підприємства наведено нами у табл. 2.

Таким чином, пропонуємо оновити облікову політику торговельного підприємства з урахуванням цілей сталого розвитку шляхом запровадження аналітики в управлінському обліку щодо екологічних витрат

Таблиця 2

Вплив ESG-факторів на облікову систему торговельного підприємства

ESG-фактор	Вплив на бухгалтерський облік	Вплив на управлінський облік
Е (Екологія)	Облік витрат на утилізацію, екологічні активи, «зелені» резерви	Аналітика ековитрат, KPI з енергоефективності
S (Соціум)	Соціальні виплати, витрати на навчання, благодійність	HR-бюджети, показники утримання персоналу
G (Управління)	Аудит нефінансової звітності, контроль розкриття	KPI з етики, комплаєнс, управління ESG-ризиками

Примітка. Сформовано автором

(витрати на упаковку, що переробляється, утилізацію залишків, енергоощадне обладнання); запровадити аналітичні рахунки для обліку соціальних витрат (навчання персоналу, охорона праці, участь у місцевих благодійних проєктах); розробити нефінансову частину щорічної звітності про досягнення у сфері сталого розвитку як додаток до фінансової звітності.

Вважаємо також, що ESG-фактори зумовлюють потребу в нових підходах до класифікації витрат, розкриття інформації, формування внутрішньої звітності та прийняття управлінських рішень.

При цьому варто зазначити, що інтеграція складових сталого розвитку до облікової політики потребує:

- підготовки персоналу у сфері ESG-стандартів;
- адаптації облікових систем (ERP, управлінський облік);
- розробки нових форм звітності та аналітики;
- взаємодії з зовнішніми користувачами інформації (інвесторами, громадами, органами влади).

Водночас такі зміни формують довгострокові переваги: зміцнення репутації, привабливість для інвесторів, зменшення операційних ризиків.

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Формування облікової політики торговельного підприємства з урахуванням складових сталого розвитку є необхідним кроком у напрямі побудови відповідального бізнесу. Такий підхід дозволяє не лише виконати вимоги законодавства та очікування стейкхолдерів, а й створити довготривалу конкурентну перевагу. Облікова політика в умовах сталого розвитку повинна забезпечити прозорість, достовірність та релевантність інформації для прийняття управлінських рішень на основі принципів екологічної та соціальної відповідальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко О. М., Білан М. П. Проблеми формування облікової політики. Напрямки її удосконалення. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури (економічні науки)*. 2011. № 31.
2. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2002. 592 с.

3. Гуріна Н. В. Економічна сутність доходів та їх класифікація: проблеми і шляхи вирішення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 12, ч. 1. С. 203–205.

4. Дроздова О. Г. Особливості формування облікової політики на підприємствах комісійної торгівлі. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2014. № 1. С. 120–127.

5. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

6. Іваненко В. О., Мейш А. В. Особливості організації бухгалтерського обліку фінансових результатів на торговельних підприємствах. *Вісник ЖДТУ. Сер. : Економічні науки*. 2013. № 1. С. 75–82.

7. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку : монографія. Полтава : ВВ ПУЕТ, 2014. 373 с.

8. Ловінська Л. Г. Про національну облікову політику в Україні. *Економіка України: політико-економічний журнал*. 2006. № 4. С. 22–29.

9. Лоханова Н. О. Облікова політика як інструмент управління економічною безпекою компанії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 11. С. 12–16. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2467>.

10. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

11. Нестеренко О. О. Удосконалення облікової політики для цілей складання інтегрованої звітності в інформаційній системі підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. С. 972–979.

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

13. Пушкар М. С., Щирба М. Т. Теорія і практика формування облікової політики : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2010. 260 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : Знання, 2004. 447 с.

REFERENCES

1. Bondarenko, O. M. and Bilan, M. P. (2011), Problemy formuvannia oblikovoi polityky. Napriamky yii udoskonalennia. *Problemy*

pidvyshchennia efektyvnosti infrastruktury (ekonomichni nauky), no. 31.

2. Butynets, F. F. (2002), *Orhanizatsiia bukhholderskoho obliku* : pidruchnyk, PP "Ruta", Zhytomyr, 592 s.

3. Hurina, N. V. (2015), *Ekonomichna sutnist dokhodiv ta yikh klasyfikatsiia: problemy i shliakhy vyrishennia. Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, vyp. 12, ch. 1, s. 203–205.

4. Drozdova, O. H. (2014), *Osoblyvosti formuvannia oblikovoi polityky na pidpriemstvakh komisiinoi torhivli. Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, no. 1, s. 120–127.

5. Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti : Natsionalnepolozhennia (standart) bukhholderskoho obliku 1 : zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

6. Ivanenko, V. O. and Meish, A. V. (2013), *Osoblyvosti orhanizatsii bukhholderskoho obliku finansovykh rezultatov na torhovelnykh pidpriemstvakh. Visnyk ZhDTU. Ser. : Ekonomichni nauky*, no. 1, s. 75–82.

7. Kulyk, V. A. (2014), *Oblikova polityka pidpriemstva: nabutyi dosvid ta perspektyvy rozvytku* : monohrafiia, VV PUET, Poltava, 373 s.

8. Lovinska, L. H. (2006), *Pro natsionalnu oblikovu polityku v Ukraini. Ekonomika Ukrainy: polityko-ekonomichni zhurnal*, no. 4, s. 22–29.

9. Lokhanova, N. O. (2014), *Oblikova polityka yak instrument upravlinnia ekonomichnoi bezpekoioi kompanii. Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 11, s. 12–16, available at: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2467>.

10. *Metodychni rekomendatsii shchodo oblikovoi polityky pidpriemstva* : zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.06.2013 r. № 635. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

11. Nesterenko, O. O. (2018), *Udoskonalennia oblikovoi polityky dlia tsilei skladannia intehrovanoi zvitnosti v informatsiinii systemi pidpriemstva. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 22, s. 972–979.

12. *Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini* : Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996-XIV. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

13. Pushkar, M. S. and Shchyrba, M. T. (2010), *Teoriia i praktyka formuvannia oblikovoi polityky* : monohrafiia, Kart-blansh, Ternopil, 260 s.

14. Shvets, V. H. (2004), *Teoriia bukhholderskoho obliku* : pidruchnyk, Znannia, Kyiv, 447 s.

*Стаття надійшла до редакції
25 квітня 2025 р.*